

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. // Inserati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškova trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Zadnji opomin Japoncem:

Angleška demarša v Tokiju

Včeraj je angleški veleposlanik izročil japonski vladi noto, v kateri Anglija ponovno predlaga mirno poravnavo tiencinskega konflikta — V nasprotnem primeru mora Japonska računati s skupno fronto Anglije, Francije in Amerike

London, 21. junija. br. Po seji zunanje političnega odbora vlade in po izjavi ministrskega predsednika Chamberlaina v spodnji zbornici je zunanji minister lord Halifax sprejel japonskega veleposlanika in mu obrazložil stališče angleške vlade glede položaja v Tiencinu. Ponovno je ponudil mirno poravnavo naglašajoč, da smatra angleška vlada dogodek v Tiencinu še vedno incident lokalnega značaja in želi, da se kot tak uredi. Če bi pa japonska vlada to miroljubno ponudbo Anglije odklonila, bo Anglija prisiljena izdati najodločnejše ukrepe za zaščito svojih pravic.

Japonski poslanik je izjavil, da bo to nemudoma sporočil svoji vladi, ni pa sam zavzel nikakega stališča.

Istovrstno je angleški veleposlanik sir Robert Craigies v Tokiju izročil japonski vladi noto, v kateri je na enak način obrazložil stališče angleške vlade in uradno sporočil angleško ponudbo za mirno poravnavo. Zunanji minister je obljubil, da bo japonska vlada angleški predlog skrbno proučila in nanj odgovorila. Vlada je imela včeraj dopoldne dolgotrajno posvetovanje, po katerem je predsednik vlade odšel v avdicijeno k mikadu, zunanji minister Arita pa je nato sprejel angleškega veleposlanika in mu sporočil odgovor japonske vlade. Angleški poslanik je ta odgovor takoj sporočil v London. Zvečer se je sestel zunanji politični odbor ministrov, da ta odgovor, ki doslej še ni bil objavljen, prouči.

London, 21. junija. br. Izjave, ki jih je podal ministrski predsednik Chamberlain v spodnji zbornici o položaju v Tiencinu in o stališču angleške vlade, kljub rezerviranosti, ki jo je pri tem očitaval, v političnih krogih brez pridržka odobravajo. Splošno prevladuje v angleški javnosti prepričanje, da sedanja negotovost in napetost v Tiencinu ne more več dolgo trajati. Nadmoč, ki jo imajo japonski vojaški krogi nad japonsko vlado, postaja vedno očitnejša. Grožnje, ki jih je naslovila japonska vlada na naslov Anglije, niso imele nikakega učinka. V Londonu se za vedajo, da mora Japonska računati s tem, da v primeru odkritega konflikta ne bo imela posla samo z Anglijo, marveč tudi z Ameriko in Francijo.

Protest Amerike

Tokio, 21. junija. AA. (Reuter): Agencija Domej poroča, da je ameriški odpravnik poslov o priliki včerajšnjega obiska izročil zunanjemu ministru Ariti protestno noto Zedinjenih ameriških držav proti bombardiranju posesti ameriških državljanov na Kitajskem in proti blokadi Kulangsua.

Poostrena blokada Tiencina

Singapur, 21. junija. z. Vest, ki prihaja iz Tiencina, kaže na čedalje bolj kritičen položaj. Japonske oblasti v Tiencinu in Pekingju so organizirale v največjem obsegu agitatorske skupine, ki hujšajo proti Kitajcem proti Anglezem ter prireajo po vseh večjih kitajskih mestih, ki so jih Japonci zavzeli, obsežne demonstracije. Mesta so preplavljena s pamfleti in letaki, s katerimi pozivajo Japonci Kitajce, naj preprosto »angleške barbare«, naj bojkotirajo angleško blago, zahtevajo vrnitev vseh koncesij in podobno.

Blokada angleške in francoske koncesije v Tiencinu je sedaj popolna. Rečna plovba, ki jo opravljajo parniki britanske družbe »Jardin et Matheson«, je popolnoma ukinjena. Vse parnike družbe so japonske oblasti zadržale v Tangkaju in noben angleški parnik ne sme zapustiti pristanišča v Tiencinu.

Japonci hočejo s pomočjo blokade popolnoma onemogočiti angleški, ameriški in francoski trgovski promet ter na ta način prisiliti trgovski svet v Tiencinu, da bi interveniral pri svojih vladah za doseg kompromisa z Japonsko. Japonci skušajo zasedati celo razprtje med Anglez, ki bivajo v Tiencinu. Velika angleška tobačnica Industrija »Tsoong« je bila prisiljena zapreti svoja pristanišča. Prebivalstvo blokiranih koncesij ima živeža za šest mesecev.

Električni tok v žičnih ovirah

Tokio, 21. junija. AA. (Reuter). V bodočo žico okoli angleške in francoske posesti v Tiencinu so snoči ob 22. napeljali električni tok, da bi preprečili tlapatost in prekinili vsako zvezo s protijaponskimi elementi, ki se skrivajo na angleškem področju.

Nov incident

London, 21. junija. br. Včeraj je prišlo na Jangceju do novega incidenta med Anglez in Japonci. Angleška topničarka »Charab« je pri Wusungu izkrcala večje

količine živil za tamošnje Angleže. Japonci so hoteli to preprečiti in so pozvali poveljnika, da dopusti japonskim vojakom, da tovor preiščejo. V odgovor so angleški mornarji naprili na japonske vojaške strojnice, tako da so bili Japonci prisiljeni oditi praznih rok. Japonci zunanji minister je zaradi tega dogodka izročil angleškemu poslaniku protestno noto, v kateri se japonska vlada sklicuje na neko pogodbo, po kateri imajo japonske oblasti pravico preiskati tovor vsake sumljive ladje. Angleži oporekajo obstoj take pogodbe.

Na vrsto pride tudi Šanghaj

Berlin, 21. junija. z. V tukajšnjih političnih krogih posvečajo veliko pozornost dogodkom v Tiencinu. Verjetno je, da nekatere listi, da bo vprašanje koncesij mnogo bolj pereče, če bi prišlo do vojne. V tem primeru ne bi šlo samo za tuje koncesije v Tiencinu, temveč tudi za mednarodne koncesije v Šanghaju. Borba za mednarodne koncesije v Šanghaju bo mnogo bolj ostra kakor za one v Tiencinu. V Vzhodni Aziji, ki jo hoče Japonska

obnoviti po svojih načelih in potrebah, po mnenju Japoncev ni več prostora za tuje.

Poveljnik ameriškega brodovja v Tiencinu

Tiencin, 21. junija. o. Vrhovni poveljnik ameriškega vojnega brodovja na Daljnem vzhodu, admiral Yarnel, je prišel iz Pekinga v Tiencin, kjer bo ostal 8 dni. Danes je pregledal ameriško pomorsko vojsko. Admiral ima izredna pooblastila in more postopati v važnih primerih brez posvetovanja z vlado v Washingtonu.

Sporazum v Moskvi prihodnji teden?

Zaradi napetosti na Daljnem vzhodu želi London pogajanja čim bolj pospešiti in bo ustregel vsem ruskim zahtevam

London, 21. junija. br. »Daily Express« pravi, da je prav zaradi dogodkov na Daljnem vzhodu angleška vlada podvzela vse, da bi se čimprej končala pogajanja z Rusijo. Zato se bodo pogajanja razširila tudi na jamstva na vzhodni meji Rusije. V Londonu upajo, da bodo pogajanja v Moskvi ta teden že toliko napredovala, da bodo lahko v pričetku prihodnjega tedna objavili doseženi sporazum.

Pariz, 21. junija. z. Po Göbbelsovem govoru v pariških političnih krogih ne dvomijo več, da se je Berlin odločil za priključitev Gdanske k Nemčiji. Očitno so v Berlinu še vedno mnenja, da zaradi Gdanske ne more priti do evropske vojne. Zaradi tega naglašajo v Parizu, da je mogoče rešiti mir le tedaj, če bodo totalitarne države prepričane, da ne morejo ničesar več storiti in doseči z uporabo nasilja, ne da bi prišlo do vojne, ki bi bila po prepričanju francoske javnosti katastrofalna za one, ki bi jo izzval. Zaradi tega smatrajo, da je čimprejšnja sklenitev pakta z Rusijo tembolj potrebna.

Najširša pooblastila Strangu za sklenitev pogodbe

Pariz, 21. junija. e. V Parizu so prejeli obvestilo iz Londona, po katerem je bilo Strangu poslano navodilo po kabelogramu, da naj pospeši pogajanja in da brez odlašanja zaključi obrambno zvezo. Po teh obvestilih, ki jih je snoči dobil dopisnik »Tempsa« v Londonu, v angleški

prestonici žele, da se pogajanja zaključijo še pred koncem tega tedna. Strangu in angleškemu veleposlaniku v Moskvi so bile zaradi tega dane svobodne roke.

Kaj zahtevajo Rusi

London, 21. junija. z. Predsednik vlade Chamberlain se po zadnjih vesteh še ni odločil sprejeti brezpogojno vse predloge Rusije, ki se tičejo baltičskih držav. Rusija zahteva brezpogojno, da Anglija in Francija prepustita Rusiji popolnoma svobodne roke glede baltičskih držav, kakor imata Francija in Anglija svobodne roke glede Belgije, Holandske in Švice. Popolna svoboda glede vplivanja na notranjo in zunanjo politiko baltičskih držav in glede usode teh držav v bodočnosti je ruski pogoj sine qua non. Enako ne bo Rusija popustila od svoje zahteve in svojega pogaja glede posebne pogodbe med ruskim in francoskim generalnim štabom. Ta pogodba mora po ruskih zahtevah biti podpisana, preden bo podpisana splošna pogodba med Anglijo, Francijo in Rusijo. V komiteju za zunanje zadeve ima lord Halifax težavno stališče, ker so v njem poleg Chamberlaina tudi John Simon, Samuel Hoare, Kingsley Wood. Lord Halifax čisto težko prepriča te državnike, da je nujno pristati na koncesije, posebno, v kolikor se tičejo Rusije. Kljub temu vlada v londonskih političnih krogih optimizem o izidu pogajanj. V četrtek bo Strang dobil odgovor na zadnje ruske predloge in v petek ali v soboto bodo končni razgovori za sklenitev pogodbe med Anglijo, Francijo in Rusijo.

Rumunija — Turčija — Egipt

Politični pomen obiska egiptskega zunanjega ministra v Bukarešti

Bukarešta, 21. junija. e. 25. junija pride v Bukarešto na službeni obisk egiptski zunanji minister Jahija paša. Glede na to v tukajšnjih političnih krogih opozarjajo, da je to prvi obisk egiptskega zunanjega ministra rumunski prestolnici in da je njegov mednarodni pomen izredno velik glede na splošno situacijo po svetu in v zapadnem delu Sredozemskega morja. Prijateljski odnosi med Rumunijo in Egiptom bodo v kratkem postali najprišnejši, ker gre za prisrčno sodelovanje

na eni strani med Rumunijo in Turčijo, na drugi strani med Turčijo in Egiptom. Pomen Egipta, pravijo v tukajšnjih političnih krogih, je v tem delu Sredozemskega morja zelo velik glede na to, da Egipt kontrolira Sueski prekop, Turčija Dardanele in Rumunija ustje Dunava. Sodelovanje med temi tremi državami je lahko najgloblje pomena za utrditev mednarodnega mira v tem delu Evrope. Po obisku v Rumuniji bo egiptski minister obiskal tudi Sofijo.

Angleško oboroževanje v zraku

Tedensko izda Anglija v ta namen 2 milijona funtov

LONDON, 21. junija. br. Snoči je na nekem zborovanju v Londonu govoril letalski minister Kingsley Wood o razvoju britanske letalske produkcije. V svojem govoru je omenil, da izda letalsko ministrstvo tedensko po dva milijona funtov za nova letala, motorje in druge potrebščine. Gotovo po vsem svetu ni nikogar, ki bi ne bil vesel, ko bi se ljudje spametovali in pomirili. Dokler se pa to ne bo zgodilo, se Anglija ne bo nehala oboroževati. Doslej so le angleške tovarne izdelovale

letala znanega tipa »Hawker«, ki spadajo med najhitrejša vojna letala na svetu in tudi med najbolj oborožena. Na teh letalih je vdelanih po 8 stropic. Sedaj je angleška vlada poverila gradnjo teh letal tudi nekaterim belgijskim tovarnam, ker angleške tovarne ne morejo zadostiti vsem naročilom. Letala tipa »Hawker« dobavljajo angleške tovarne razen angleškemu letalskemu ministrstvu tudi Kanadi, Južni Afriki in Jugoslaviji.

Italijanska vojska v Albaniji

London, 21. junija. br. »Daily Telegraph« poroča iz Rima, da vidi v italijanski

javnosti v potovanju maršala Badoglio po Albaniji namen reorganizirati tamkajšnje italijanske vojaške posadke. V bodočo bosta v Albaniji dva italijanska »armadna zbora« s 6 divizijami, izmed katerih bo ena motorizirana. Italija bo imela odalej v Albaniji stalno 80.000 vojakov.

Nj. Vel. kralj Peter na Cetinju

Cetinje, 21. junija. Povsem nenadoma se je včeraj pripeljal iz Miločera na Cetinje Nj. Vel. kralj Peter II. Od tod je krenil preko Njeguša, Trojice in Badve nazaj v Miločer. Čeprav na Cetinju obisk kralja ni bil napovedan, se je takoj po njegovem prihodu vse mesto zganilo na ulice in sprejelo vladarja z navdušenimi prireditelji in navdušenimi ovacijami. Kralj je sam vodil svoj avto, v katerem sta sedela poleg njega dva njegova gimnazij-ska tovariša. V drugem avtomobilu mu je sledilo njegovo spremstvo z adjutantom generalom Barjaktarovićem. Kralj je bil vidno presenečen sprito tako spontanosti in prisrčnosti izrazov udanosti in radosti Cetinjec.

Joca Jovanović †

Beograd, 21. junija. r. Včeraj popoldne je v Ohridu, kjer se je mudil na politični turneji, nenadno preminil, zadet od kapi eden najuglednejših srbskih politikov in bivših diplomatov Joca Jovanović. Vest o njegovi nenadni smrti je izzvala v vsej javnosti globok vtis. Truplo pokojnika bo prepeljano v Beograd, kjer bo položeno na mrtvaški oder. Pokojni Joca Jovanović je bil predsednik bivše srbske zemljoradniške stranke in eden izmed glavnih predstavnikov beogradske združene opozicije. Po končanih studijah je vstopil v službo zunanjega ministrstva in je bil dolga leta diplomatski predstavnik Srbije v raznih tujih državah. Po prevratu je bil nekaj časa zunanji minister, nato pa več let poslanik na Dunaju. Londonu in Washingtonu. Po osvojenju zemljoradne stranke je bil leta 1920 izvoljen za poslanca in je od tedaj vedno stal v ospredju političnega življenja. Tudi pri svojih nasprotnikih je zaradi svojega širokega obzora in svoje koncilantnosti užival velik ugled. Dobro je poznal tudi naše slovenske razmere in je aktivno sodeloval pri koroskem plebiscitu. Čast njegovemu spominu!

Beograd, 21. junija. e. Pogreb umrlega predsednika Zemljoradniške stranke Joca Jovanovića bo v četrtek 22. t. me ob 16 iz Saborne cerkve. Namesto Joca Jovanovića, ki je bil poslanec za oplenaki srez, pride v narodno skupščino njegov namestnik Miladin Jakovljević, kmet iz Trnove.

Slovaška delegacija v Beogradu

Beograd, 21. junija. p. Od snoči se mu di v Beogradu delegacija slovaške vlade pod vodstvom poslanca in tajnika trgovske zbornice v Bratislavi Jana Liške. Slovaki so prišli v Beograd, da bi se pogodili z zastopniki naše vlade za začasn timer provizorij, na podlagi katerega naj bi se razvijali trgovinski odnosi med obema državama.

Španger pomiloščen

Trst, 21. junija. br. Pred devetimi leti je bil od fašističnega tribunala obsojen na 30 let robije zaradi pobija šole v Frešku Alojzij Španger. Sedaj, ko je odsedel že devet let, je bil pomiloščen in izpuščen iz zapor. Pomiloščenje ima politično ozadje in je zbudila med primorskimi Slovenci veliko pozornost.

Generalštabni razgovori med Rimom in Berlinom

Berlin, 21. junija. e. Včeraj so se pričeli v Friedrichshafnu razgovori med vrhovnim šefom nemške mornarice velikim admiralom Roederjem in italijanskim admiralom Cavanarijem. Zatrjujejo, da predstavljajo ti razgovori del nemško-italijanskih generalštabnih razgovorov, katerih cilj je sodelovanje nemških in italijanskih sil na kopnem, v zraku in na morju. Kakor znano, so se razgovori glede sodelovanja vojske na kopnem in glede sodelovanja letalskih sil vršili že popreje.

Pomen italijanskih pomorskih manevrov

Dunaj, 21. junija. br. »Wiener Montag« poroča o italijanskih pomorskih manevrih okoli Tangerja in pravi med drugim: Mussolini je že nekoč izjavil, da ne bo biti suženj Sredozemskega morja. Sedaj bo italijansko vojno brodovje prvič prešlo skozi Gibraltarsko ožino na Atlantski ocean. S tem hoče Italija pokazati, da je potrebna revizija tangerskega statuta in da bo v tej zadevi podpirala nacionalno Španijo.

Borzna poročila.

Curli, 21. junija. Beograd 10.— Pariz 11.755, London 20.7725, New York 443.625, Bruselj 75.45, Milan nejasno, Amsterdam 235.62, Berlin 177.95, Praga 15.02, Varšava 83.62, Bukarešta 3.25.

Cestne razmere ob naši severni meji Nujna potreba temeljitega zboljšanja prometnih razmer

Sv. Ana v Slov. gor., 20. junija. Najvažnejši in najpomembnejši gospodarski in kulturni problem naše severne meje so naše ceste, ki se jim vso povojna leta posvečala žal vse premalo pozornosti. Stanje naših cest ob meji je v sedanjem času naravnost obupno. Se neznaneje je to, da so v veliki meri tako zamenjane važnejše glavne proge, ki so prometno najbolj obtežene in ki bi morale najbolj ustrezati sodobnim potrebam velikega prometa. V nevarnem stanju se nahaja glavna slovenjgoriška cesta. Maribor — Sv. Lenart — Sv. Trojica — Gorjuna Radgona odn. Ljutomer. Na tej cesti je največji promet vseh vrst, zlasti tovornih avtomobilov, med katerimi imajo mnogi še priklopne vozove. Ta težka vozila čisto močno izdolujejo, da se pojavljajo številne kotanje in da navožen gramoz frči v obcestne jarke in travnike. Gotovo je precej vzrok prenatrtega voznika avtomobilov, kar dokazuje tudi statistika prometnih nesreč na tej cesti, ki so na dnevnem redu. Zato bi bilo treba energično onemogočiti kršitve cestno policijskih predpisov. V nič slabšem položaju niso ostale obmejne proge, ki se jim posvečajo prav tako malo pozornosti. Sredstva, ki so na razpolago za vzdrževanje teh cest, so povsem nezadostna. Zelo zamenljiva je vsa zadnja leta cesta Ščavnica — Apače, ki je za našo mejo ogromnega pomena. Zato trpi zlasti tujski promet, ki je v naše krasne obmejne kraje onemogočen. Niti predstavljati si ne moremo kakšne koristi bi bile za našo mejo boljše cestne zveze. Sedanje ceste nam ne delajo pred svetom, ker dokazujejo le našo gospodarsko in kulturno slabost. Se vejejo pozornost bi bilo treba posvetiti zgraditvi novih cestnih zvez, cesta Zg. Cmurek — Sladki vrh — St. Ilj. Ščavnica — Lokavec — Podgorje itd. V večjem obsegu naj bi se pospešilo tudi delo na cesti Zice — Sv. Ana v Slov. gor., da bo cesta čim prej dograjena, ker je potreba zelo velika. V nevarnem stanju so ob naši meji tudi občinske ceste, ki jim občinske uprave posvečajo vse premalo pozornosti. Čas kuluja je tu, a po naših občinskih cestah je še skoraj vse mirno. Ponokod se kuluk povsem zanemarija, ker posamezni posestniki dodeljena dela ne izvršijo zaradi pomanjkljivega občinskega nadzorstva. Zato ni čudno, če so občinske ceste preozke in razdrapane, brez potrebnih jarkov, da največkrat v jeseni ali spomladi zaradi blata in brozge ni mogoče po njih voziti niti s praznim kmečkim vozom. Lahko si mislimo, koliko trpi živila ob posravljanju poljskih pridelkov.

Nujno je potrebno, da se posveti tej zadevi več pažnje, da država in banovina omogočita s potrebnimi sredstvi zboljšanje že obstoječih cest in izpolnitev cestnega omrežja z zgraditvijo novih cest. Posebno pozornost zasluži zlasti narodnostno ogroženi kraji. Ni več časa za samo obljubljanje, treba je dati, kar je za gospodarski, socialni, kulturni in narodnostni napredek neobhodno potrebno.

Omejitev plovbe na Dravi

Opozorilo ribičem, splavarjem in drugim zaradi pontonirskih vaj

Maribor, 20. junija. Na Dravi, predvsem v območju Ptujja, so se pričele velike pontonirske vaje. Da se ne bi pripetila kakšna nesreča, se opozarja dravski splavarji, ribiči, mlinarji ter udeleženci pri rečnih regulacijah na naslednje:

Pontonske vaje bodo vsak dan razen v nedeljah od 6. do 11.30 in od 15. do 18.30 ter 20. do 24. V tem času ni mogoče plovba v območju Ptujja vzdolž reke Drave in sicer 1 km nad mostom pa do 1,5 km pod železniškim mostom. Vsi splavarji, mlinarji in ribiči se morajo ustaviti najmanj 2 km pred cestnim mostom v višini Simoničeve kavarne. Vsak dan bodo postavljene posebne rečne straže, ki bodo imele nalogo, da opozorijo prizadete, da je v omejenem času plovba prepovedana. Nočne straže bodo na levem dravskem nabrežju. Njihovo mesto bo označeno z veliko rdečo signalno ploščo, ki bo postavljena v bližini nabrežja in ki bo dobro vidna daleč na-

okolih. Ponoči bo na mestu rdeče plošče rdeča signalna svetilka.

Vsi prizadeti naj se točno držijo gornjih opozoril. Čim opazijo signalno ploščo, naj takoj obstanejo. Na opomin straž naj pristanejo na mestu, ki jim bo odkazan. Prizadeti bodo nosili vso moralno in gmotno odgovornost, če bi se pripetila nesreča ali pa škoda, če bi na primer splav ali ladja trčila v pontonski most, polomila material ali podobno.

Splavarji, ribiči itd. naj izkoristijo za plovbo čas od 11.30 do 15., oziroma jutraj pred 6. Ni izključeno, da bo prehod ponekod zaprt tudi preko poldneva, to je tedaj, ko bo most urejen preko vse reke Drave ali pa, ko bo predvidena odstranitev mostu šele popoldne ali pa morebiti celo naslednji dan. V takih primerih naj se ribiči in splavarji informirajo pri rečnih stražah, ki bodo vedno točno obveščene o tem, kako dolgo bo most stal oziroma, kdaj po prehod prost.

Ceste, železnica, pošta, gostinstvo

Za motorizacijo poštnega prevoza v Mariboru ter ustanovitve hotelske šole

Maribor, 20. junija. Vprašanju naših cest je zlasti tujsko prometna zveza v Mariboru posvečala mnogo pozornosti. Neprestano je opozarjala merodajne činitele na ogromno škodo, ki jo trpi naš tujski promet zaradi slabega stanja naših cest, ter se toplo za vzemala za modernizacijo našega cestnega omrežja, predvsem onih cest, ki prihajajo v poštev za naš tujski promet, pa tudi za mednarodni tranzitni promet. Putnikova podružnica v St. Ilju je zbrala v teku zadnjih let dragocene statistične podatke o mototurističnem prometu na tem gotovo najvažnejšem obmejnem prehodu v našo državo. Ti podatki kažejo v mislu navedb pravkar izišle publikacije Tujskoprometne zveze v Mariboru stalno in občutno nazadovanje števila inozemskih motornih vozil, ki obiskujejo našo državo. Na drugi strani pa govorijo ta opažanja o znatnem naraščanju števila domačih mototuristov, ki bežijo z naših slabih cest ter iščejo boljše počutje ter zadovoljstva na urejenih, negovanih inozemskih cestah ter avtostradah.

Da bi se za važno vprašanje naših cest zainteresirali najširši sloji prebivalstva ter pritegnili k sodelovanju pri reševanju cestnega problema, je bila ustanovljena v Mariboru sekcija ljubljanskega društva za ceste, ki si je postavila nalogo, da v sodelovanju z vso javnostjo in predvsem s prizadetimi gospodarskimi krogi sistematsko dela za to, da se čim prej reši cestno vprašanje ob naši severni meji. Omeniti je gradnjo avtomobilskih cest na Pohorju in ceste Sv. Peter — Ložane. Največjo pozornost pa je posvečala Tujskoprometna zveza vprašanju prometne discipline in krajevne označbe na naših cestah ter cestno policijskim predpisom.

Glede zboljšanja našega železniškega prometa pa je naša vsestransko razumevanje in naklonjenost pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Z raznimi spremembami voznega reda in z uvedbo novih vlakov na področju bivše mariborske oblasti je železniška direkcija v veliki meri ustregla številnim željam in potrebam turističnih krajev, predvsem na obmejnem področju. Posebno ugodno so nove železniške zveze s Prekmurjem, nadalje na progi Celje — Dravograd in tudi na progi Maribor — Celje. Žal pa ni mogla železniška uprava ugoditi ponovnemu prizadevanju za uvedbo motornih vlakov na važnih turističnih progah Maribor — Prevalje, Maribor — Ptuj — Slatina Radenci in Murska Sobota — Celje — Dravograd. Novi tarifni predpisi glede železniških olajšav v tujem prometu pomenijo sicer znatno ugodnost za inozemske turiste, ne ustrezajo pa povsem željam ter potrebam notranjega tujskega prometa v Sloveniji.

Pri stremeljenju za zboljšanje poštnega in telefonskega prometa, ki je prav tako velikega pomena pri pospeševanju ter razvoju tujskega prometa, je Tujskopromet, ne zvezo podpirala v polni meri direkcija pošte, brzojava in telefona v Ljubljani. Že lani so se pričela dela za pokabljanje mestnega telefonskega omrežja v Mariboru. Znano je, da imamo v Mariboru okoli 300 prebivalcev za telefon, ki jim pa ni bilo mogoče doslej ustrediti radi nedostanka telefonskih linij. V Mariboru imamo že več telefonskih kablov iz časa med svetovno vojno, sedaj pa polagajo nove kable s 100, 150, 300 in 450 žilami, tako da prideta na vsakega telefonskega naročnika po dve žili v kablo. Z uvedbo novih telefonskih linij iz posebnega 100 milijon. skupa posojila bo lahko odstranjena sada-

nja pomanjkljivost, zlasti v medkrajevnem telefonskem prometu. Tujskoprometna zveza pa se je zavzela nadalje za primerno ureditev sezonske poštne službe v Rogoški Slatini in drugih večjih turističnih krajih, potem za motoriziranje poštnega prevoza v Mariboru, za ureditev dostave pošte na planinske turistične postojanke, zlasti na Pohorju.

Seveda je šla pozornost tudi vprašanju našega gostinstva. Naša gostišča, ki predstavljajo glavni predpogoj za pravičen razvoj tujskega prometa, se nahajajo v splošnem v zelo slabem finančnem položaju. Za tujo so hudo obremenjena s fiskalnimi davci, tako da se ne morejo prilagoditi naglo naraščajočim potrebam razvijajočega se tujskega prometa. Zaradi tega je danes sanacija gostinstva pereč problem. Z ugodno konverzijo dolgov, z znižanjem fiskalnih bremen in z odobritvijo cenovnih investicijskih kreditov bi morali omogočiti našemu gostinstvu, da se prilagodi vedno večjim zahtevam turističnega občinstva. Posamezni lastniki so modernizirali in povečali gostinske obrate, kar pa je nekatere zaradi omejenega teženega položaja izdatno obremenilo. Omeniti je modernizacijo restavracije »Novi svet« v Mariboru, novi hotel »Jugoslovanski kralj« v Rogoški Slatini, potem gradnjo novega hotela »Sestre Logar« v Logarski dolini, ureditev »Dobjega dvora« pri Prevaljah itd. Sporedno s finančnim vprašanjem našega gostinstva pa bi se moralo ugodno rešiti tudi važno vprašanje pravilne ter zadostne izbora be strokovnega osebja v gostinskih obratih. Žal je še vedno odprto vprašanje ustanovitve hotelske šole v Mariboru, kjer so za to dani vsi potrebni pogoji.

Nadalje je bila posvečena pozornost zboljšanju krajevnih tujskoprometnih razmer in tujskoprometnih ustanov, med drugim otvoritvi vinskega muzeja v Ptujju, gradnji novega planinskega doma na Golteh, preskrbi planinskih turističnih postojank z vodo, vprašanju racionalne sečnje gozdov, elektrifikaciji in kanalizaciji v turističnih krajih, gradnji vodovodov, ureditvi higienskih razmer, olepšanju zunanjega lica turističnih krajev, gradnji ko. pališ, ureditvi parkov in izletnih točk ter markacijam raznim tujskoprometnim prireditvam ter akcijam.

Iz Gornje Radgone

— **Maistrovi borec** iz Gornje Radgone in bližnje okolice, ki doslej iz kateregakoli vzroka še niso pristopili k zvezi, se pozivajo, naj prijavijo svoj pristop ter predložijo svoje izkaznice o službi v vrstah Maistrovih borec od prejšnjih dneh leta 1918-19. Zvezi Maistrovih borec v Mariboru, Gregorčičeva ulica 26. Ob zadostnem številu prijavljenih članov bo namreč ustanovljen v Gornji Radgoni krajevni pododbor ZMB. Pojasnila daje tov. Stanovšek Franjo, priv. uradnik v Gornji Radgoni.

— **Gradbena sezona.** Doslej zaradi gospodarske in denarne krize zamrila gradbena podjetnost v našem obmejnem trgu se pričinja letos zopet oživljati, kar je znak zboljšanja denarnih razmer, saj je lani sadna letina v tukajšnjem okolišju izredno dobro obrodila ter vrgla lepe dohodke. Razen postajajočega posloplja, kjer se končavajo zidarska, mizararska, teatarska in plekarska dela, je pričel graditi večji enonadstropni prizidek svojih gostilni na Gornjem grisu g. Martin Ritonja, v pri-

tiljku bodo povečani in modernizirani gostilniški lokali, v nadstropju pa razen privatnih stanovanjskih prostorov tudi več sob za tuje. Od občine je kupila v Sodar. ski ulici stavbeno parcelo (bivši šolski vrt) šivilja gđ. Matilda Kolarič, ki je se pričela graditi visokoparterno stanovanjsko hišo. Kleparski mojster g. Josip Muhič bo dogradil svojo enonadstropno stanovanjsko hišo in delavnico v bližini ml. zarske delavnice Karla Rojca. Gostilničar Janez Mencinger je dogradil prizidek svo. je gostilne ter preureja prostore za bodočo trgovino. Sokolsko društvo navaža gradivo za svoj dom ter bo pričelo adaptirati kupljeno stavbo na Zorninjevem takoj po odobritvi načrtov po gradbeni komisiji ob koncu meseca ali v začetku julija. Na banovinskem gradu so končali svoja dela monterji centralne kurjave, v kratkem pa bodo oddana še zadnja adaptacijska dela. Vse te stavbe bodo dograjene še to jesen ter izročene svojem namenu. Odbor za postavitev spomenika radgonskim žrtvam in Maistrovim borecem je pričel s prekopavanjem zemljišča pred župno cerkvijo ter rušenjem stare mežnarje in šole. Tu di ta prostor bo preurejen še letos s čimer bo zlasti procelje cerkve znatno olepšani s prostorom, kjer bo stal monumentalni spomenik. Pri vseh teh delih je zaposleno precej delavstva, kar je prava do. brota za one, ki niso šli v tujino s trebuhom za kruhom.

— **Dragocena pipa.** Pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni je bila v soboto 10. junija dopoldne na javni sodni dražbi prodana dragocena pipa, za katero je bil do. sožen izkupiček 600 din. Pipa je bila prava redkost iz morske stive na 50 cm dolgi španski cevi s srebrnim pokrovom in srebrnimi okovi ter je bila na njej vrezana letnica 1801. To pipo je imel do zadnjega časa neki Stefan H. iz Radencev, ki jo je dobil v predvojni dobi od nekega svojega znanca na Dunaju za bagatelno ceno.

Iz Slovenskih goric

— **Prve občutne posledice poplav** so se pojavile v Plesniški dolini z uničenjem letošnjega pridelka sena, kar je travo vodo tako oblatila, da je neuporabna za sušenje vsled nevarnosti živalskih bolezni. Zato so kmetje primorani živino odpravljati, ker bo primanjlovala potrebna krma. Žal se opaža, da to izkoriščajo razni mešetarji, ki zbijajo cene živini tako nizko, da bo po poplavih hudo prizadeto prebivalstvo še bolj oškodovano.

— **Zastoj pri cestnih delih.** Kakor pri kmečkem delu, zlasti sušenju sena, ovira neprestano deževje tudi znatno dela pri gradnji cest Sv. Lenarta — Benedikt in Zice — Sv. Ana. Mnogi okoliški delavci so hudo prizadeti, ker so dela zaradi neprestane mokrote onemogočena.

Mariborski državni most

je vedno razrit in razkopen

Maribor, 20. junija. »Difficile est, satyram non scribere«. Brumini Mariborci se čudno zdi, ker je naš državni most, ki veže desni in levi breg obravske metropole, objekt stalnih ter najrazličnejših renovacij. Mostu se drži posebna smola. Že pred 26 leti, ko so izročili mostu prometu, so merodajni »pozabili« na vodovod. Zato so ga razkopali in vložili rezervne cevi. Potem je zavihrala burja svetovne vihrne.

V povojni dobi pa je bil naš most, ki bi moral biti tam, kjer je žarišče mariborskega slovenstva, to je ob Narodnem domu, izpostavljen prečudnim »operacijam«. Komaj so polili hodnike na levi in desni strani z asfaltem, že so pričeli na novo grebsti. Mariborski humor je menil, da

iščejo pipo nekega člana kolavdacijske komisije, ki jo je pri pregledu izgubil.

Ponovno so most tlakovali. Potem je šlo kar po vrsti: komaj se je asfalt napol posušil, so se modrirali spomnili, da ni na mostu lijakov za vodo. Potem, ko je strela dvakrat zasekala v kandelaber na mostu, so most zopet razkopali zaradi nekega »nedostatka«. Pokrili so ga znova z asfaltem, dokler niso drugi odkrili, da manjka vod za kabel.

Pikra resnica pri vsem tem pa je, da v 26 letih še ni bilo prepleskano ogrado državnega mostu, pač pa so te dni zopet razkopali hodnike na njem. Upati je, da ga bodo v teku letošnjega leta najmanj še enkrat razkopali. — Jurij Pika

Nova pravda za Kozjak ali generalna sprava

Nad 10 let trajajoča pravda

Maribor, 20. junija. V četrtek 22. t. m. se bo pred tukajšnjim sodiščem nadaljeval in — upajmo — tudi zaključil tisti del nad 10 let trajajoče pravde za komaj 3 km Kozjaka, ki se tiče zgolj vprašanja stroškov, ki so po zatrdilu tožeče stranke (Perko) nastali iz prvotnega postopka te zadeve po upravnem potu, ko je šlo za razlastitev Perkove grabe oziroma ceste v korist občine Sv. Križ.

Jedro pravde pa je bilo in bo tudi po tej pravdi za stroškovnik v vprašanju razlastitve sporne grabe oziroma Perkove ceste. To vprašanje je bilo namreč po upravnem potu le rešeno v prilog občine. Toda dokončna rešitev je še obvisela na nekih občinskih, katerih rešitev pa je zopet odvisna od prevažnega vprašanja stvarne vrednosti sporne zemljišča. V zvezi s tem se nehoti poraja vprašanje, ali ni bila ta vrednost prav za prav že plačana s plačili za dovoljenje uporabe te ceste od strani prizadetih interesentov. Dobro je znan primer, ko je neki posestnik na račun te ceste odtrgal 50.000 din od kupnine posestva, iz katerega je moral večjo množino lesa spravljati preko te grabe.

Mariborske in okoliške novice

— **Sokolom!** V nedeljo bo v Zagrebu zlet zagrebške sokolske župe, ki se ga bo udeležila tudi večja skupina Sokolov in Sokolice iz mariborske sokolske župe. Naša dolžnost je, da se oddolžimo zagrebškimi Sokolom za njihovo udeležbo na našem župnem zletu l. 1937. Iz Maribora odpotujemo 25. junija ob 2.48 zjutraj ter se vračamo ob 17.50 iz Zagreba. Voznina tja ter nazaj 40 din, zletna značka ter legitimacija za znižano voznino 10 din. Prijave sprejema župna pisarna. Znižana voznina velja od 23. do 27. junija.

— **Zlet v Sofijo.** Sokol Maribor-matica poziva svoje članstvo, ki se hoče udeležiti zleta v Sofiji, naj se najkasneje do 21. junija t. j. do 20. prijavijo v društveni pisarni — v Sokolskem domu na Aleksandrovi cesti. Vsak naj prinese s seboj svojo »sokolsko legitimacijo« in znesek za zletne značke in to: netelovadci 76, telovadci 60, naraščaj pa 28 din. Vložiti je tudi denar za znamenjavo — največ 3.000 din. Zdrav! Uprava Sokola Matica.

— **Mala matura** na realni gimnaziji. Mala matura je napravilo z uspehom 51 dijakov in sicer 23 z odličnim uspehom, 23 s prav dobrim, 26 pa z dobrim uspehom. Popravni izpit ima 14 dijakov. Za eno leto ni bil nikdo odklonjen. Tudi 3 privatisti so napravili malo matura z dobrim uspehom.

Iz Ptujja

— **Mala matura** na tukajšnji gimnaziji je končana. 47 dijakov jo je prestalo, 11 jih ima ponovljajni izpit v jeseni, 6 dijakov je padlo.

— **Drzna tatvina.** Te dni se je predzren tat splazil v stanovanje ge. Zavodlal ter prebrakal celo stanovanje. V sobi je spal domači 16letni sin, kljub temu pa je odnesel denarnico z večjim zneskom denarja. Istega dne je obiskal tudi gostilno Se. gule na Rogozniški cesti ter odnesel več živil. Domnevajo, da je isti tak ukradel tudi možko kolo g. mž. Celottija.

— **Izledeci tat koles.** V Spuhlji pri Ptujju se je pojavil neki I. T. iz Kremin, ki je prodajal možko kolo za smešno nizko ceno. Orožniki so moža prišli in jim je priznal, da je kolo ukradel v Mariboru. Izročil je bil sodišču.

Iz Ljutomera

— **Odpovedan telovadni nastop.** Iz tehničnih ovir je nastop štrigovskega Sokola preložen na jesen.

— **Napredovanje učiteljev.** V Ljutomerskem srezu so napredovali učitelji: v 9. skupino Ivan Stropnik iz Kapele, Janko Jordan iz Sv. Jurija ob Ščavnici, Emanuel Golar iz Križevca, Emanuel Golob iz Male Nedelje, Stanislav Hinterlehner iz Stogovca, v 8. skupino Viktor Kreuh iz Stogovca, Ivan Belec iz Strigove, v 7. skupino Matilda Martinčič od Sv. Duha na Stari gori, Drago Korošak od Sv. Jurija ob Ščavnici, Ljuboslava Berce iz Križevca, Cirila Korošak iz Vučje vasi; v 6. skupino Alfonz Cajlhofer iz Cvena, Ida Grossman od Sv. Jurija ob Ščavnici, Vlado Porekar iz Ljutomera, Slavko Stopar iz Ljutomera, Ivan Richter iz Strigove, Franc Kozar iz Veržje.

— **Licitacija lovišča.** Sresko načelstvo v Ljutomeru je razpisalo licitacijo lovišča občine Razkrižje, ker je prva dražba razveljavljena. Kakor čujemo, bo družba, ki je to lovišče prvotno izlicitirala, vložila pritožbo zaradi razveljavne dražbe na upravno sodišče v Celju.

— **Arretirani vlomilec.** Nedavno smo poročali o vlovu v Čvrčkovno trgovino. Že takrat smo omenili, da je sled za vlomilca točno označena, ker je bila oblasti prijavljena evidenčna številka kolesa, ki je bilo priloženo ob zid sosedne hiše. Na polagali se stevalke so prišli lastnika kolesa. nekega Sereca Jožefa iz Apač, ki je doma iz Razkrižja, to je iz Ljutomerske bližnje okolice. Pri aretaciji je imel Serec pri sebi aktovko in 2.500 din. Serec pravi, da mu je dal aktovko njegov tovariš ter da ni vedel, da je v njej denar. Tega tovariša je tudi izdal, ki ga pa orožniki še nimajo, ker se dobro skriva. Serec je bil izročen Ljutomerskemu sodišču.

Sem srednji v vrsti, to je zame sreča. Tovariš jutri raven bo ko sveča.

— **Vsak dan nezgod.** 65letni viničar Josip Tertinek iz Sv. Jurija ob Plesnici je padel po stopnicah in je obelžal s poškod. bami na prsmem košu, koso železa je padel na nogo 30letnemu pomožnemu delavcu drž. žel. Francu Repolusku ter mu jo razmesaril. — Na mesec klin se je napačila 18letna Marija Bračko s Pobrežja ter si hudo poškodovala levo nogo. Vsi trije po. nesrečenci se zdravijo v bolnici.

— **Počitniški angleški tečaj.** V juliju bo v Mariboru počitniški tečaj za an. gleščino, ki ga bo priredilo društvo prijateljev angleškega jezika ter kulture v Mariboru. Udeležilo se ga bo 20 do 30 an. gleških dijakov, naši dijaki ter drugi in. teresenti iz države. Vsi, ki morejo proti primerni oškodnini oddati enoposteljni ali dvoposteljni sobe, po možnosti blizu parka, »Vesne« in Dijaškega doma, naj se čim prej prijavijo v popoldanskih urah pri mestnem turističnem uradu na Slom. skovem trgu 11.

— **Peško turnejo** pripravljajo gđ. Jelka Igljeva, A. Anžlovar ter A. Manoševski, člani mariborske opere. Izbrane spe. ve ter arije bodo peli v Dravogradu, pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Sošanju, Celju, Slov. Konjicah, Slov. Bitrici, Središču, Ormožu, Dolnji Lendavi, Murski Soboti, Ptujju, Ljutomeru, Radencih ter drugih večjih obmejnih krajih. Peli bodo izbrane pesmi, pa tudi arije iz znanih, priljubljenih oper. Tako bosta pela gđ. Jelka Igljeva ter A. Manoševski pomembni duet iz »Proda. ne neveste«, Anžlovar pa izbrane arije iz »Trubadurja« in »Traviata«.

— **Tihotapske zadeve.** Orožniki so v Črni zajeli 27 letnega Ignacija Z., pri katerem so našli večjo množico saharina, vžigal. nikov in druge tihotapske predmete, ki so mu jih zaplenili.

— **Ciganska nadloga.** Na Prevaljah se je pojavila neka 49letna ciganka Marija Müller, ki je raznim posestnikom kradla perilo, jestvine in druge predmete. Orož. niki so jo aretirali. Našli so pri njej na. trpano vrečo, v kateri so bili sami ukra. deni predmeti. Izročili so jo v sodne za. pore.

— **Iz tukajšnjega državnega tožilstva.** Za vodjo pisarne tukajšnjega državnega tožilstva je imenovan g. Anton Sorec, doslej pri sreskem sodišču v Ljutomeru.

Zagonetna smrt mladega gospodarja

Ljutomer, 20. junija. V Sfarščaku, občina Strigova, je v petek na svojem posestvu kosil travo Pintarič Franc, star 28 let ter neženjen. Pri hiši ni bilo nikogar, vsi njegovi so bili v vinogradu na delu in na travniku. Okoli 4. popoldne pa je prišel k njemu neznan mladenič, doma iz Prekmurja, in ga poklical k hiši, da bi se nekaj pogovoril z njim ter da bi mu prodal majhen samokres. Ko sta odšla oba v hišo, je nenadoma počil strel, ki so ga čuli tudi sosedje. Po streli je mladenič zbežal z orožjem vred. Pintarič, ki je zadel v desno stran trebuha, je poklical domače iz vinograda ter legel v posteljo. Poklicani zdravnik je odredil prevoz v bolnico v Murski Soboti. Preden so ga odpeljali v bolnico, je Pintarič izjavil orož. nikom, da mladeniča ni poznal ter da se mu je samokres sprožil, naker je zbežal. V glavnih potezah ga je tudi popisal. Splošna domneva je, da je bil neznan mladenič kak tihotapec.

Po prevozu v bolnico je Pintarič ob 4. zjutraj umrl. Državno tožilstvo je odredilo za ponedeljek obdukcijo trupla, ki so ga nato prepeljali v Strigovo in v torek kopali. Orožništvo povprašuje po mladeniču, ki je zakrivil Pintaričovo smrt.

Z Murskega polja

— **Sokolsko društvo v Križevcih** si bo v okviru sokolske Petrove petletke zgradilo svojo lastno telovadnico. Da bo pridobilo v ta namen nekaj sredstev, bo prid. lilo 30. julija veliko javno tombolo, na katero se sedaj opozarjamo.

— **Učiteljska akademija v Ljutomeru** bo v soboto 24. junija ob 20. v Sokolskem domu. Spored akademije obsega deset pes. strih točk, recitacije, solo točke v petju in glasbi (violina, klavir) ter trio (violina, čelo in klavir). Čisti dobiček akademije bo za revne šolarje Ljutomerskega s. rez. Že zaradi tega je potrebno, da se akademije udeležimo v čim večjem številu. Z vlakom so zelo ugodne zveze.

»Koliko pa je star tvoj mali bratec« je vprašala mlada gospa deklico. Vprašanka je odgovorila: »Ne vem natančno. Imamo ga šele od včeraj...«

Dod črto

Nikar po mariborskih cestah in trgih. V zadnjem času te lahko vsaj najmanjši korak spravi na — oni svet. Maribor ni le mesto tombol, ampak tudi karambolov. Nekdo predlaga v »Totem listu« gradnjo podzemskih zaklonišč.

Dodajam: Ko bi ne bilo takšnih, ki se vozijo z avtomobili, bi takšna zaklonišča že davno imeli. Tisti, ki jim spodnje okon. čine niso luksuz, pa lahko riskirajo hojo po mestu.

POMAGAJMO GRADITI PIVKOV SOKOLSKI DOM